

Опис стања чинилаца животне средине
подручја насеља Овча

Квалитет животне средине на територији града Београда прати се кроз реализацију појединачних годишњих/двогодишњег¹ програма контроле квалитета чинилаца животне средине који се обављају редовним испитивањем, праћењем и контролом:

1. Квалитета ваздуха основних загађујућих материја, пореклом од стационарних извора на 17+4 мерна места, као и специфичних загађујућих материја пореклом од издувних гасова моторних возила на 18 раскрсница,
2. Квалитета речних вода Дунава, Саве, Колубаре, канала Галовица, 20 других мањих водотокова и ретензија,
3. Квалитета воде Савског језера, купалишта „Лидо“ и подавалских акумулација,
4. Квалитета изворске воде на 30 јавних чесама у граду и приградским насељима,
5. Нивоа комуналне буке за дан и ноћ на 35 мерних места,
6. Нивоа загађености земљишта на територији Београда, 40 локација,
7. Нивоа радиоактивности у животној средини (ваздух, падавине, речна вода, вода за пиће, земљиште, животне намирнице, сточна храна).

Увидом у документацију којом располаже овај секретаријат констатовано је да се у границама предметног плана и његовој непосредној близини налазе мерна места за праћење квалитета ваздуха преко основних загађујућих материја пореклом од стационарних извора загађења и нивоа загађености земљишта.

— **Квалитет ваздуха**

Квалитет ваздуха на подручју који се разматра предметним планом може се описати на основу измерених вредности, добијених континуираним мерењима основних загађујућих материја (сумпор-диоксид, азот-диоксид, угљен-моноксид и PM₁₀), које врши Градски завод за јавно здравље. Мерно место Овча – Првог маја 2а, успостављено је у Септембру 2012. године, а налази се на око 300 m од предметног простора.

Овча Првог маја 2а	SO₂ µg/m³	NO₂ µg/m³	CO mg/m³	PM₁₀ µg/m³
Септембар 2012.	9,36	11,69	0,15	34,40
Октобар 2012.	8,44	16,52	0,44	50,89
Новембар 2012.	8,08	12,48	0,80	45,79

¹ Програм контроле квалитета ваздуха на територији Београда је двогодишњи програм контроле

Децембар 2012.	/	17,91	0,90	73,47
Јануар 2013.	18,47	15,60	0,85	66,25
Фебруар 2013.	17,36	12,04	0,62	51,94
Март 2013.	10,60	11,91	0,54	43,96
Април 2013.	8,62	12,55	0,27	40,87
Мај 2013.	14,91	9,54	0,15	43,38
Јун 2013.	15,36	8,37	0,46	42,94
Јул 2013.	19,78	7,82	0,35	38,01
Август 2013.	23,97	9,53	0,45	49,88
Септембар 2013.	25,23	10,93	1,09	41,92
Средња годишња вредност (октобар 2012.-септембар2013.)	15.53	12.10	0.58	49.11
GV (годишње вредности)	50	40	3	40

Квалитет ваздуха на посматраном простору је на задовољавајућем нивоу, са изузетком концентрација суспендованих честица. Повећане концентрације суспендованих честица у зимском периоду последица су коришћења чврстих горива у индивидуалним ложиштима.

— Квалитет земљишта

Квалитет земљишта на територији Београда прати се на основу Програма испитивања загађености земљишта које врши Градски завод за јавно здравље.

На предметном простору је, 2011. године, извршено узорковање земљишта на мерном месту у Овчи, код бушотине у Овчанској бањи, резултати добијени мерењем указују на повећане концентрације никла и бакра на дубинама од 10 см и 50 см, док су концентрације осталих испитиваних параметара испод прописаних граничних вредности. Узрок повећане концентрације никла је специфичан геохемијски састав тла, док је повећана концентрација бакра последица неадекватних агротехничких мера.

— Потенцијали предметног простора

Значајан потенцијал простора представља соларна енергија. Према приливу соларне енергије територија Београда спада у релативно богате, а подручје северно од реке Дунав има вредности глобалног зрачења од 3.78 kWhm⁻²d⁻¹ до 3.82 kWhm⁻²d⁻¹ које сасвим поуздано обезбеђују масовно и економично коришћење соларне енергије.

Територија северно од реке Дунав представља подручје погодно за коришћење хидрогеотермалне енергије. Климатски услови у Србији су идеални за примену топлотних пумпи, које у зимском периоду раде у режиму грејања, а у летњем у режиму хлађења и обезбеђују оптималну температуру уз минималну потрошњу

електричне енергије. Потенцијал геотермалне енергије приказује се густином геотермалног топлотног тока, а просечне вредности у Србији су преко 100 mW/m², што је знатно више од европског просека.

Поред потенцијала за коришћења соларне и хидрогеотермалне енергије, а након извршене прелиминарне рејонизације области са различитом густином енергије ветра констатовано је да подручје које обухвата предметни план има значајне потенцијале за коришћење еолске енергије.

Милица Савић

Маст. аналит. зашт. жив. сред.

Граница плана
Овча-код бушотине
Првог маја 2а